

KUTSESTANDARD

Tantsuspetsialist, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tantsuspetsialist, tase 6	6

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Eesti rahvatants	Tantsuspetsialist, tase 6 Eesti rahvatants

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Tantsuspetsialist on loominguiline töötaja, kes õpetamise ja/või tantsuloome kaudu väärtustab tantsu- ja kultuuritraditsiooni nii harrastuslikul kui professionaalsel tasemel. Töö sisuks on tantsuoskuste, kehalise teadlikkuse, eneseväljendus- ja sotsiaalsete oskuste arendamine.</p> <p>Tantsuspetsialist, tase 6 tegutseb iseseisvalt, tal on erialane väljaõpe või pikaajaline (kompetentside kujunemiseks vajalik) töökogemus.</p> <p>Kutsealal tegutsevad ka</p> <ul style="list-style-type: none"> tantsuspetsialist, tase 5, kes on vähema kogemusega ja võib vajada juhendamist; tantsuspetsialist, tase 7, kes on valdkonna arendaja (nt koolitab, on mentoriks), teeb lavastusi, koreograafiaid, viib läbi valdkondlikke projekte; tantsuspetsialist, tase 8, kes on valdkonna eesvedaja, kogukonna looja, laiaulatusliku mõjuga valdkonna arendaja.
A.2 Tööosad
<p>A.2.1 Tantsuks sobiva keskkonna loomine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Füüsilise keskkonna tegevusteks ettevalmistamine. 2. Tantsulist tegevust toetava vaimse keskkonna loomine. <p>A.2.2 Loome- ja õppeprotsessi juhtimine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eesmärkide püstitamine. 2. Loome- ja õppeprotsessi kavandamine. 3. Osalejate füüsiliste ja vaimsete võimete ning tantsuoskuste arendamine. 4. Loome- ja õppeprotsessi läbiviimine. 5. Loome- ja õppeprotsessi tulemuse esitlemine. 6. Kokkuvõtete tegemine ja edasise tegevuse planeerimine.
Spetsialiseerumisega seotud tööosad
<p>Eesti rahvatants</p> <p>A.2.3 Eesti rahvatants</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rahvatantsu põhisammude ja -liikumiste kasutamine. 2. Olulise repertuaariga kursisolek. 3. Erialase terminoloogia kasutamine. 4. Liikumise sidumine muusikaga.

5. Rahvatantsukollektiivi järjepidev juhtimine. 6. Väljakutöö. 7. Rahvarõivaste kandmise väärtustamine.
Valitavad tööosad
A.2.4 Koreograafia loomine 1. Koreograafia idee leidmine. 2. Koreograafia elluviimine. A.2.5 Lavastamine 1. Visiooni loomine. 2. Erinevatest komponentidest terviku loomine. 3. Prooviprotsessi juhtimine. 4. Lõpptulemuse esitlemine. 5. Kokkuvõtete tegemine. A.2.6 Eestvedamine 1. Grupiprotsesside suunamine. 2. Projektijuhtimine. 3. Ressursside juhtimine. 4. Juhendamine. 5. Ideede algatamine ja elluviimine. 6. Inimeste kaasamine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Tööaeg on paindlik, võib sisaldada töötamist puhkepäevadel ja pühade ajal. Töö on füüsilist ja vaimset pingutust nõudev, riskiteguriks on vigastuste oht.
A.4 Töövahendid
Töövahenditeks on tantsustiilist lähtuvalt sobivad jalanõud, riietus, rekvisiidid ja vahendid, muusikat mängiv seade või instrument ning infotehnoloogilised vahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Olulised on võimed ja iseloomuomadused, mis toetavad koostööd, inimese arengut ja loovust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
6. taseme tantsuspetsialistil on erialane kõrgharidus või kompetentside kujunemiseks vajalik töökogemus või läbitud erialane täienduskoolitus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Tantsuõpetaja, tantsukunstnik, tantsutreener, tantsuspetsialist, ballettmeister, koreograaf, tantsuringi juhendaja, tantsurühma juhendaja, liikumisjuht, repetiitor.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Põhikutse tantsuspetsialist, tase 6 taotlemisel tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1, B.2.2 ja B.2.7 (läbiv kompetents) ning vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.4 - B.2.6. Spetsialiseerumisel eesti rahvatantsule tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1, B.2.2 ja B.2.7 (läbiv kompetents), spetsialiseerumisega seotud kompetents B.2.3 ning vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.4 - B.2.6.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Tantsuks sobiva keskkonna loomine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. hindab füüsilise keskkonna olukorda ja sobivust erialaseks tegevuseks; loob ohutu keskkonna, arvestades tegevuse eesmärki; 2. loob usaldusliku, loomingulist tegevust ja koostööd soodustava õhkkonna; toetab osalejate motivatsiooni ja arengut, arvestades osalejate eripära.	
B.2.2 Loomes- ja õppeprotsessi juhtimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. sõnastab tegevuse pikaajalised eesmärgid, arvestades osalejate eripäraga; 2. kavandab pikaajalise loomes- ja õppeprotsessi (vt lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid), lähtudes püstitatud eesmärkidest, ressurssidest ja ajakavast; 3. arendab osalejate füüsilisi ja vaimseid võimeid ning tantsuoskust, arvestades nende eripäraga; 4. viib loomes- ja õppeprotsessi läbi, lähtudes püstitatud eesmärkidest ja ressurssidest; viib tegevused ellu, püüdes kavandatud ajagraafikus; hindab osalejate valmidust esinemiseks; 5. tutvustab osalejatele käitumis- ja esinemiskultuuri; mõtestab esinemise olulisust protsessis; valib esinemisväljundid, lähtudes kogu õppe- ja loomesprotsessi eesmärgist; 6. hindab eesmärkide saavutamist; annab osalejatele ja võtab neilt vastu tagasisidet; analüüsib ennast ja oma tööd antud õppe- ja loomesprotsessis, teeb järeldused ja arvestab nendega edasise tegevuse planeerimisel.	

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENSIID

Spetsialiseerumisel eesti rahvatantsule tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1, B.2.2 ja B.2.7 (läbiv kompetents), spetsialiseerumisega seotud kompetents B.2.3 ning vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.4 - B.2.6.

Eesti rahvatants	
B.2.3 Eesti rahvatants	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. kasutab enamlevinud põhisamme ja -liikumisi ilma abimaterjalideta; leiab vähemlevinud põhisammud ja -liikumised erialastest allikatest; loeb sammustikku ja liikumisi taktiosade kaupa; 2. on kursis olulisemate pärimustantsude ja erinevate ajastute autoriloominguga; 3. kasutab eesti rahvatantsu oskussõnavara ja rakendab seda erinevates olukordades (suurlavastused jms); 4. orienteerub eesti muusikaloos (sh pärimus- ja rahvamuusika), kohandab liikumise kooskõlas muusikaga; teeb koostööd muusiku(te)ga; 5. juhib iseseisvalt pidevalt tegutsevat rahvatantsukollektiivi; 6. loeb väljakujooniseid; juhendab mitut rühma väljakul; 7. arvestab rahvarõiva kandmise põhimõtteid ja leiab vajadusel lisainfo; väärtustab rahvarõiva kandmise kultuuri.	

VALITAVAD KOMPETENSIID

Kutse taotlemisel tuleb tõendada vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.4 - B.2.6.

B.2.4 Koreograafia loomine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. sõnastab koreograafilise idee, arvestab kaasnevaid komponente, nt osalejad, heli, ruum, valgus; loob tervikliku kompositsiooni; 2. viib koreograafilise idee ellu, arvestades kaasnevaid komponente.	
B.2.5 Lavastamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad:	

1. sõnastab lavastuse idee, täpsustab kontseptsiooni, valib vormi;
2. lähtudes lavastuse kontseptsioonist ja vormist valib lavastusmeeskonna, lavastust toetavad komponendid; koostab stsenaariumi/lavastusplaani;
3. koostab aja- ja tegevusplaani ning kooskõlastab selle lavastusmeeskonnaga; planeerib ja juhib prooviperioodi;
4. tagab lavastuse valmimise ja etendamise;
5. teeb koos lavastusmeeskonnaga kokkuvõtte kogu lavastusprotsessist, analüüsib tagasisidet edasise töö parendamiseks.

B.2.6 Eestvedamine	EKR tase 7
---------------------------	-------------------

- Tegevusnäitajad:
1. suunab grupiprotsesse, arvestades grupi arengufaase, rolle grupis; loob arengut toetava motiveeriva keskkonna;
  2. kirjutab idee projektiks ja koostab taotluse, arvestades projekti teostatavusega; tagab projekti toimimise ja aruandluse; hoiab end kursis projektitaotluse ja toetuse saamise võimalustega;
  3. planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt; jälgib tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;
  4. loob võimalused tegevuseks sobivate hoiakute kujunemiseks ja teiste arenguks; toetab muudatustega toimetulekut ja võimekuse rakendamist;
  5. pakub välja uusi ideid, viib need ellu; läheneb olukordade lahendamisele uudset ja loovalt, on avatud ja koostööaldis;
  6. teeb otsuseid ja viib neid ellu teistega koos ja teistega arvestades.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.7 Tantsuspetsialist, tase 6 kutset läbiv kompetents	EKR tase 6
--	-------------------

- Tegevusnäitajad:
1. valdab ühte või mitut tantsustiili, sh kasutab korrektset erialast terminoloogiat; hoiab end kursis valdkondlike traditsioonide ja uuendustega; kasutab muusika põhimõisteid (tempo, takt, löök, rütm, paus jne); tunneb ära meloodia osad;
  2. hoiab ja arendab oma kutseoskusi; täiendab ennast erialaselt pidevalt;
  3. kasutab teadlikult verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemisviisi, arvestades partnerit ja olukorda; kasutab adekvaatseid enesekehtestamise meetodeid; teeb koostööd ja kuulab teisi;
  4. järgib oma töös kutsealaga seonduvaid õigusakte; järgib üldisi eetilisi norme; austab teiste loomingut, viitab korrektset allikatele, arvestades autoriõigusi;
  5. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga, juhib meeskonda; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;
  6. reflekteerib ja hindab enda tegevust protsesside juhtimisel, toob välja enda tugevused ja arenguvajadused ning kavandab tegevused enda arendamiseks; kogub ja analüüsib tagasisidet ning teeb vajadusel korrekture oma tegevuses;
  7. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib sobiva ettevõtlusvormi; kasutab sise- ja väliskommunikatsiooni võimalusi maine kujundamiseks ja sihtgruppidega suhtlemiseks;
  8. kasutab korrektset õpetamise keelt kõnes ja kirjas;
  9. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades ja Turvalisus (vt lisa 2 Digioskused).

Hindamismeetod(id):
Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
--	--

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-19042023-2.20/7k
--	---------------------

2. Kutsestandardi koostajad	Sille Kapper, Tallinna Ülikool Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituut Krõõt Kiviste, Shate Tantsukool, Tartu Tantsuakadeemia Villiko Kruuse, Waf Managment OÜ Agne Kurrikoff-Herman, Eesti Rahvatantsuansamblite Liit Raido Mägi, Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia Silvia Purje, Eesti Tantsuspordi Liit Erika Põlendik, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts Anu Sööt, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit Anne Tamm-Kivimets, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit, MTÜ Just Tants Margus Toomla, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	28
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	19.04.2023
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.06.2024
7. Kutsestandardi versiooni number	7
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2653 Tantsijad ja koreograafid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Dance Specialist, EstQF Level 6
Inglise keeles	Folk dance specialist
Vene keeles	Специалист по танцу, Специалист народного танца
C.3 Lisad	
Lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid	
Lisa 2 Digioskused	